

Aynanın karşısında dikilen Ramón kendine öfkelenmiş bir babun gibi ağzını açtı. Boğazına bakmaya çalışıyordu ama en sevdiği restoran olan La Montejo'nun tuvaletindeki cılız ışık, biliyer koliğin varlıklı kuzeni gibi canını acıtan o keskin, yakıcı ağrının geldiği yeri aydınlatmaya yetmiyordu. Ağzını kapattığında bu ağrının sipariş ettiği *cochinita pibil*¹ sandviçini yemesine engel olacağını anladı. Sınırlı sınırlı kravatını düzeltip aynadaki yansımasına sırtını dönerek tuvaletten ayrıldı. Masada onu, idari bir davanın lehine sonuçlanmasını kutlamak için bulunduğu müvekkili bekliyordu. Ramón garsonu çağırarak sandviçi paket yapmasını ve misket limonu çorbası getirmesini söyledi. Konuşurken dilinde rahatsız edici kasılmalar oluyordu. Sarf edeceği sözcüklerde cimri olmak, önüne koydukları içler acısı çorbaya ise hoşgörülü davranmak zorundaydı.

Yemeğe başlamadan önce müvekkili mahkemede elde ettikleri başarıyı kutlamak için tekila bardağını havaya kaldırdı. Ramón, "Sağlığımıza" diyerek karşılık verdi, ertesi sabah dili felç olmuş halde uyanacağından, o neşeli kelimeyi telaffuz etmek için gerekli ünsüz harfleri bir daha seslendiremeyeceğinden habersizdi.

Yirmi yıllık eşi Carmela, "Ağhım aha hötü" dediğini duyunca önceki gün yaptığı gibi bir kaşık öksürük şurubu vermek yerine, çocukları Mateo ve Paulina grip olduklarında okuldan izin alabilmek için rapor yazdırdıkları aile doktorundan randevu aldı.

"Hanımefendinin anlattıklarına göre" dedi doktor, "küçük bir tiroit iltihabımız olabilir. El veya ayaklarınızda karıncalanma oluyor mu?"

Ramón başını hayır anlamında salladı.

1) Cochinita pibil: Meksika'nın Yucatan bölgesine özgü, asitli narenciye suyunda marine edilen ve muz ağacı yapraklarına sarılarak pişirilen domuz eti. [ç.n.]

“Pekâlâ. Ağrının olduğu bölgeye bir göz atalım.”

Kulak burun boğaz doktoru bir kafa feneri çıkarıp elastik bantla alnına yerleştirdi.

“Ağzımızı kocaman açıyoruz.” Ramón, grip olan çocukları tedavi etmeye alışık olan doktorun konuşurken takındığı neşeli tavır karşısında kendisini aşağılanmış hissediyordu. “Evet. Harika.”

Ramón’un suratı yeniden babun görünümüne büründü. Doktor açık ağzına dil çubuğunu sokup felçli organına dokundurur dokunduramaz alet adeta bir elektroşok silahına dönüşmüştü. Ramón, dili buz kırıcıyla muayene ediliyormuş gibi hissediyordu. Mahkemelerde şüphelileri sorgulamak için kullanılan yöntemler aklına geldi. Öyle bir durumda işkencenin son bulması için gerçek de olsa (örneğin her zaman yengesi Angelica’yı arzuladığını) yalan da olsa (örneğin Luis Donaldo Colosio’yu² öldürdüğünü) her şeyi söyleyebileceğini anladı. Ancak doktor, Ramón’un itiraf edemeyeceği bir sırrın peşindeydi.

Doktor dil çubuğunu çıkardıktan sonra, “Biraz tuhaf bir iltihabımız var” dedi. “Ne olduğunu iyice anlamak için bir ultrason çekelim.”

Doktor belirtilerin siyalolitiyazla ilgili olabileceğini ekledi; tükürük bezi taşından kaynaklanan ve tükürük kanalının tıkanmasına yol açan bir enfeksiyondur bu. Teşhisi doğrulayabilmek için üç hafta uğraştılar. Bu esnada varsayılan siyalolitiyaz ilerledi ve dili olağandışı bir hızla iltihaplandı. Durumu fark eden doktor hastasına Joaquin Aldama’ya görünmesini önerdi: “Çok tecrübeli bir onkologdur.”

Onkologla görüşme fikri Ramón ile Carmela’yı itiraf edemeyecekleri kadar ürkütüyordu. Sessiz bir huzursuzluk içindeydiler. 4 Aralık gününe alınan randevuyu fazla önemsememeye çalışsalar da sınav dönemindeki çocuklarına bir şey söylememeye karar verdiler. Mateo lise son sınıfta, Paulina ise lisenin birinci sınıfındaydı. Oğlan yaradılışından gelen rahatlığının sınırları çerçevesinde her zaman kaldığı dört dersi (matematik, kimya, fizik ve tarih) geçmek için çabalıyor, kız ise okuldaki tek rakibini, ufak tefek ve kendini beğenmiş bir çocuk olan Jesus Galindo’yu geçmek için en yüksek notları alma-

2) Luis Donaldo Colosio: 1994 Meksika başkanlık seçimleri kampanyası sırasında Tijuana’da öldürülen Meksikalı politikacı. [ç.n.]

yı hedefliyordu. İkisi de her birinin vakit geçirmek için başvurduğu uğraşlar olan mastürbasyon ve karaokeden vazgeçmeden akademik hedeflerini gerçekleştirmeye odaklanmış olduğundan ailelerinin yaşadığı sıkıntıdan bihaberdi.

Ramón'un Martínez ve Ortakları adlı avukatlık bürosunda işler giderek birikiyordu. Bunlar sadece lisanslı bir avukatın halledebileceği, özellikle de alkolle cilalanması gereken işlerdi. Sagitario emlak ofisinin sahibi Mario Enrique Lopez, en az yarım şişe rom içmeden hiçbir karar almazdı. Büronun halkla ilişkileri tamamen avukat Martínez'in karizmasına ve etkili konuşma yeteneğine bağlıydı fakat körelen dili bu niteliklerini baltalıyordu. Ramón kendi sesini duyduğunda bedeni sağır-dilsiz bir hırsız tarafından çalınmış gibi hissediyor, aynaya baktığında ise normalden daha şişman, çatık kaşlı, keyifsiz, ağzı kek dolu gibi görünen bir suratla karşılaşılıyordu.

Sesini eskisi gibi yükseltmeyen Ramón hırsını kornasından çıkarıp arabasını kendi yerine bağırtıyordu. Işıklarda dalgın şoförleri acele ettirmek, romatizmalı yayaları savuşturmak veya trafiğin en yoğun olduğu saatlerde sırf öfkesini haykırmak için kornaya basıyordu. Kornasının boğuk ve ürkek sesi ona her zaman hayalini kurduğu güçlü bir Alman otomobilinde değil, dört silindri, sentetik deri koltukları olan bir Japon çakmasında oturduğunu hatırlatıyordu acımasızca.

15 Aralık Cuma günü, dilinden kalın bir iğneyle birkaç milimetre parça aldıkları acılı bir biyopsinin ardından, bekleyişin en kritik dönemi sona erdi. Hastanenin bodrum katında bir patolojik eki bi hücrelerin yapısını mikroskop ışığı altında ortaya çıkarmak için bunları çeşitli antijen ve boyalarla analiz etti. Rapor çoktan onkoloğun muayenehanesine gönderilmiş, kapalı bir zarfın içinde doktorun sonuçları hastasına açıklaması için bekliyordu. Ancak bunun için hâlâ birkaç saat vardı.

Görüşmeye erkenden geldiler. Salonu süsleyen dev akvaryumun yanındaki koltuğa oturdular. Carmela eline bir dergi alıp göz gezdirmeye başladı. Ramón bakışlarını akvaryuma dikip son zamanlarda işyerindeki yokluğunun olumsuz etkilerini düşünmeye koyuldu. Sabırlarının ve büroya olan sadakatlerinin bir mükâfatı olarak müvekkillerine Noel sepeti göndermeyi düşündü. Ramón müvekkil-

lerine yaklaşımla öne çıkan biriydi; yağcılığa ve münasebetsizliğe kaçmadan, dengeli bir samimiyetle gönüllerini fethediyordu. Ayrıca ikiyüzlü, çıkarıcı ve dolandırıcı değildi; uyulabilecek kanunlara –ta-bii yerel ve federal kanunlar en âlim hukukçunun bile tartışmasız üstesinden gelemeyeceği boşluklar ve tutarsızlıklarla doluydu– daima sıkı bir bağlılıkla çalışırdı. Ramón tertemiz kariyeri sayesinde bu talihsiz hastalığın itibarına zarar vermeyeceğinden emindi.

Akvaryum Ramón'u bir an için sıkıntılarından uzaklaştırmıştı. Kayaların ve mercanların üzerinde daireler çizerek yüzen rengârenk onlarca balık vardı. İnsanı hipnotize eden bir danstı bu. Nasıl oluyordu da denizler bunca çeşitlilikle süsleniyordu? Biyologlar bunu doğal seçilime, yavaş ve rastlantısal bir şekilde işleyerek tüm hayvanların biçimlerini gitgide değiştiren ve devasa dinazorları savunmasız tavuklara dönüştürmeye muktedir bir güce bağlıyorlardı. Her kızarmış tavuk hayattaki dönüşümlerin hüznü bir hatırlatıcısıydı.

Carmela sevecen bir dirsek vuruşuyla düşüncelerini böldü.

“Bak” dedi, dergide bir şatonun önünde poz veren genç çiftin fotoğrafını göstererek. “Hatırladın mı?”

Ramón başıyla onayladı. Fransa'daki balayı tatilini hatırlıyordu. Carmela sayfayı çevirdi. Önceki fotoğrafta görünen çift bu sefer bir yatın güvertesinde yarı çıplak güneşleniyordu. Altyazıya göre balayında olan İspanyol asilzadesi bir çiftti. Asalet, Ramón'a iğrenç bir atıcılık türü gibi geliyordu.

Ramón, Carmela'yla yirmi yıl önce bir kutlama masasının önünde tanışmıştı. Hukuk fakültesinden arkadaşı Luis'in doğum günü partisine geldiği andan itibaren dikkatini çekmişti. Elinde Cuba Libre kadehi, yanına yaklaşmak için uygun zamanı kolluyordu. Arkadaşlarının yanından ayrılıp masaya doğru ilerlediğini görünce de yanına sokuldu.

“*Sope de chorizo*'nun³ tadına baktın mı?” diye sordu dostane bir tonda, sohbeteye girmek için yemeğin en iyi yol olduğuna inanıyordu.

İki seçenek vardı: *Sope de chorizo*'yu ya denemiş ya da denemişti; vejetaryenlik o dönem için fazlasıyla tuhaf olduğundan bunu

3) *Sope de chorizo*: Mısır unundan yapılmış kalın ve etrafı kıvrımlı tortilla (*sope*) üzerinde bol baharatlı ve biberli domuz sucuğundan (*chorizo*) oluşan tipik bir Meksika atıştırmalığı. [ç.n.]

hesaba katmaya gerek yoktu. Bu iki seçenek de olası dört cevaba ayrılıyordu: Denediğini ve leziz olduklarını söylerse flörte hızla devam edilebilirdi; denediğini söyleyip başka bir yorumda bulunmazsa Ramón dikkatli ilerlemeliydi; sopeleri denemediyse ve denemeyi düşünmüyorsa görevi sonlandırmak gerekecekti; fakat denemediyse ve bir tane almak üzereyse başarıya ulaşmasına çok az kalmış demektir. Ramón olası tüm senaryolara hâkim olduğunu düşünüyordu ama kadının analitik bir cevap verebileceğini öngörememişti:

“Evet. Chorizo güzel ama sopeler değil.”

“Öyle mi?” diye sordu Ramón afallamış bir halde.

“Sakız gibiler” diye açıkladı.

“Bakayım” dedi incinmiş gururuyla, “kontrol etmek için bir tane daha yiyeceğim.”

Kadın, “bak bakalım” dedi ve arkasını dönüp partinin bir başka köşesine doğru ilerledi.

Ramón Meksika atıştırmalıklarıyla dolu tek kullanımlık tabağıyla baş başa kaldı. Arkadaşlarıyla oturmaya giden Carmela’yı görebileceği stratejik bir noktaya geçti. Gözünü ondan ayırmadan sopayı ağzına atıp dikkatle çiğnedi. Tabağını bir sehpanın üzerine bırakıp Carmela’ya doğru yaklaştı.

“Pardon” diyerek araya girdi. “Son derece haklı olduğunu söylemek istedim. Soğudukları için tatları aynı değil. İşin doğrusu onları ben getirmiştım.”

Carmela, “Ah, özür dilerim, bilmiyordum” dedi. Partiye bir şişe votka ve bir poşet buzla gelmek yerine üşenmeyip bir tepsi sope getiren bu genç adama şaşırmıştı.

“Hayır, aksine, iyi ki söyledin. Yeni yapıldıklarında ne kadar leziz olduklarını bilemezsin. Luis’e –bu arada kendisi ruh ikizim olur– ‘merak etme sana şehirdeki en iyi sopeleri getireceğim’ demiştım.”

“O derece mi?”

“Noter önünde imzama atarım” dedi, “ama yeni yapıldıklarında.”

Kendisi de bir avukat olan ve sevimsiz bir noter için çalışan kadın, Ramón’un sopelerini savunurken takındığı ciddiyet karşısında kahkahalara boğuldu. Carmela’nın samimi gülücükleri Ramón’un stratejisini yerle bir etmişti. Kadının kıvrımlı dudakları, muntazam diş yapısı, kalem çekilmiş gözlerinin etrafındaki gölgeler onu afallat-

mişti; bir alev topunun tüm kontrolünü eritip yok ettiğini hissetti, sessizleşti, bakışlarını kaçırıp halidaki arabesk desenlere yöneltti. “Şimdi ne diyeceğim?” diye düşündü. Ancak kadın, “Nereden aldın onları?” diye sordu.

Aniden kendini toparlayarak, “Bu bir sır” diye yanıtladı.

“Öyle mi?”

“Daha adını bile bilmiyorum.”

“Carmen. Ya seninki?”

Ramón o andan itibaren bir daha bocalamadı. Etkileyici ve hazırcevaptı. Komik hikâyelerle kompliman dolu soruları harmanladı. Her zamanki gevezeliğini dizginlemeyi bildi. Carmela bir avukat olarak geleceğe yönelik projelerinden bahsetti. Zekiydi. Ramón onunla olmaktan öylesine mutluydu ki onu elinden kaçırmaya korkusuyla atıştırmalıkların olduğu masaya tekrar gitmeye cesaret edememişti. Aç olmasına ve bir içkiye ihtiyaç duymasına rağmen havarlarda uçuyordu.

Ertesi pazartesi günü noterde Carmela’ya bir demet gül geldi. Üzerindeki kartvizitte şık basılı harflerle *Av. Ramón Martínez* yazıyordu, hemen altına da el yazısıyla Armando Manzanero’dan aşırılmış bir dize eklenmişti: *Güller daha kırmızı ve daha güzel görünüyorsa gözlerime, seni düşündüğüm içindir.* Carmela alıntıyı tanıyamamıştı. Her ne kadar duygusal eğitimini Yucatanlı boleroçuyla taban tabana zıt olan Mecano ve Presuntos Implicados gibi müzik gruplarına borçlu olsa bile bu not onu rahatsız da etmemişti. Ramón ertesi gün çiçekleri alıp almadığını sormak için aradığında Carmela utangaç bir sesle ona teşekkür etti. Ardından cuma akşamı yemeğe davet edildi. Kabul etti.

Ramón onu almak için tam vaktinde kapısının önündeydi. Kapıyı Carmela’nın annesi Antonia açtı, şık ve kibar bir genç beklerken karşısında bir melez buldu. Kadın orta sınıfın en gösteriş budalası tabakasına aitti. Ramón’un esmer teni ırkçı hayallerine ters düştüğünden onu beklemesi için içeriye davet etmedi. Müstakbel kayınvalidesi “Bir saniye” deyip kapıyı aralık kalacak şekilde Ramón’un yüzüne kapattı. Ramón kaldırımında dikilmiş Carmela’nın baba evinden çıkmasını bekliyordu ki o anda muayenahanenin bekleme sa-